

Mailbericht d.d. 23 januari 2020

Geachte raadsleden en raadsadviseurs,

In aanvulling op mijn eerdere bericht over 'Legalisatie lozingen PFOA en GenX' stuur ik u de volgende bijlagen:

- reden van aanvulling
- brief "Chemours - de feiten" d.d. januari 2020 (bijgevoegd als pdf)
- reactie op brief van Chemours

Reden van aanvulling op eerder bericht

De reden dat u u deze aanvulling stuur is omdat wij (initiatiefnemers petitie 'Geen gif in de Lek') hebben vernomen dat Chemours in haar brief uitleg geeft over haar bestaande **directe** en **indirecte** vergunningen.

Hierdoor kan onbedoeld het beeld zijn ontstaan dat wij ons richten tegen de vergunningen van Chemours zelf. Dat is niet het geval.

De aanleiding van onze petitie is namelijk een 3e type vergunning:

- lozingen van PFOA/GenX door niet-productiebedrijven (o.a. afvalverwerkers)

Graag benadrukken wij hierbij dat wij geen actiegroep zijn tegen het bedrijf Chemours. De kritiek die wij hebben, richt zich enkel op de 'legalisatie van PFOA en GenX', middels milieuvergunningen.

Deze legalisatie vinden wij zorgwekkend en risicovol, omdat:

- er geen zicht is op 95% van de afvalstromen van Chemours
- deze vergunningen de verantwoordelijkheid voor vervuilde grond en grondwater verleggen (van vervuiler naar gemeenschap)
- PFOA en GenX geclassificeerd zijn als 'zeer zorgwekkende stoffen' waarvoor strenge EU-milieuwetgeving in de maak is ("er hangt een zwaar prijskaartje aan deze stoffen")
- de eisen van vergunningen voor 'indirecte lozingen door verwerkers' zijn veel soepeler dan die voor Chemours zelf (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2019-7897.html>)

Met onze petitie roepen wij op om herhaling van fouten uit het verleden te voorkomen, zoals in Gouderak, Lekkerkerk, Barneveld en recent ook Twente/NAM

Uw inzet houdt de verantwoordelijkheid (en kosten) bij de vervuiler

Wij hopen dat u ons verzoek om deze vergunningen te stoppen steunt met een brief aan de betrokken ministeries en gedeputeerde staten.

De gemeenteraad van Krimpenerwaard ging u al voor.

De betreffende brief is gepubliceerd op de website van gemeente Krimpenerwaard, zie raadsvergadering van 10-12-2019 onder sub 28(B):

https://channel.royalcast.com/gemeentekrimpenerwaard/#!/gemeentekrimpenerwaard/20191210_1

Met vriendelijke groet,

Initiatiefnemers petitie "Geen gif in de Lek"

Liana Jager, Renate van der Werf, Marco Goudriaan en Marielle Herreveld

Chemours – de feiten

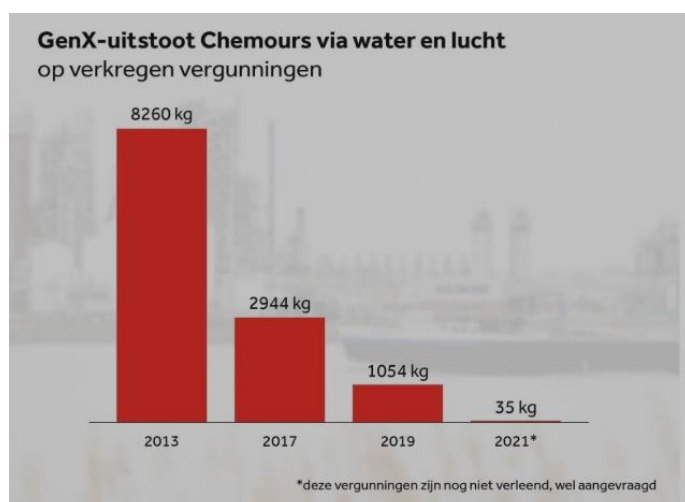
In het afgelopen jaar was er in Nederland veel aandacht voor PFAS, een brede benaming voor meer dan 5000 stoffen met een fluor-koolstofverbinding. Alle met verschillende fysische en chemische eigenschappen, gezondheids- en milieu-profielen, toepassingen en kwaliteiten. Er zijn veel bedrijven die PFAS produceren of gebruiken; Chemours is daar slechts een van. Chemours gebruikt een kleine subgroep van non-polymere PFAS in zijn productieprocessen en past zeer stringente maatregelen toe om de emissie van deze stoffen zo ver mogelijk te beperken.

Als onderdeel van de aanzienlijke aandacht voor PFAS is het voorgekomen dat er onjuiste voorstellingen van zaken en misverstanden zijn verschenen in de media en elders. Wij menen dat het belangrijk is dat U de feiten kent en niet hoeft te leunen op veronderstellingen. Aan het begin van dit nieuwe jaar nemen wij dan ook graag de gelegenheid om de belangrijkste onderwerpen en ontwikkelingen toe te lichten.

Directe en indirecte lozingen van afvalwater

Chemours heeft van de Provincie een vergunning om gefilterd afvalwater (uit het productieproces) te lozen op het riool: de indirecte lozing. Volgens de huidige vergunning mag daarin per jaar in totaal niet meer dan 140 kilo FRD (GenX-stoffen) zitten. In november heeft Chemours aangevraagd deze limiet per 2021 te verlagen naar maximaal 2 kilo per jaar, als direct resultaat van het succesvolle programma om de emissies te minimaliseren.

Chemours heeft van de Minister van Infrastructuur en Waterstaat een vergunning gekregen die is gericht op het reguleren van gezuiverd grondwater en regenwater dat van het fabrieksterrein de rivier inspoelt: de directe lozing. Daarin kunnen zich stoffen bevinden die (vergund) vanuit de schoorsteen op het terrein zijn gekomen, met een maximum van 5 kilo FRD en 2 kilo PFOA per jaar. Door de maatregelen die Chemours neemt om de uitstoot naar water en lucht terug te dringen, zal de aanwezigheid van deze stoffen in de directe lozing sterk afnemen.

Bron: NOS, op basis van informatie van de Provincie Zuid-Holland en Chemours

Zoals bekend, is Chemours in september 2018 gestart met investeringen in de fabriek die moeten leiden tot een afname van de uitstoot van FRD met tenminste 99% voor 2021 en alles wijst erop dat dit doel gehaald gaat worden.

Toezicht op de afvoer en verwerking van de gebruikte GenX-stoffen.

Chemours Netherlands BV is een BRZO bedrijf gevestigd in Dordrecht, waarop scherp toezicht wordt gehouden door verschillende autoriteiten (o.a. Provinciale Milieudienst DCMR; Inspectie Leefomgeving & Transport; Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid; Rijkswaterstaat). De aantallen bezoeken door overheden aan de vestiging in Dordrecht in de afgelopen jaren illustreert dit:

2017:	75 bezoeken
2018:	104 bezoeken
2019:	126 bezoeken

Chemours gebruikt FRD (GenX-stoffen) als hulpmiddel in het productieproces. Chemours gebruikt geen PFOA – die stof is door voorganger DuPont in 2012 vervangen door de GenX-technologie.

Meer dan 99% van de FRD die wordt gebruikt, wordt afgevangen en komt daardoor niet in het milieu terecht; de resterende uitstoot wordt geminimaliseerd.

De afgevangen stoffen worden opgewerkt voor hergebruik in het productieproces of door een externe verwerker (in België) onder zeer hoge temperatuur vernietigd.

Voor het vervoer van de afgevangen stoffen heeft Chemours de benodigde vergunningen van alle betrokken autoriteiten die daarop toezicht houden en dit wordt streng gecontroleerd.

De verspreiding van PFAS in Nederland

Het merendeel van de in Nederland aangetroffen PFAS komt niet bij Chemours vandaan. Het gaat daarbij om soorten die nooit door Chemours zijn gebruikt, zoals PFOS, of om soorten die voorheen jarenlang door veel producenten in Nederland en elders in Europa zijn gebruikt, zoals PFOA. Tot op heden wordt PFOA in China nog steeds gemaakt en gebruikt.

Door de vergunde uitstoot (uit het verleden) worden er in de omgeving van de fabriek in Dordrecht PFOA en FRD aangetroffen in de bodem. In grote delen van Nederland wordt er echter geen FRD aangetroffen. Rijkswaterstaat heeft, in de uitwerking van het Besluit Bodemkwaliteit, FRD dan ook niet opgenomen in de advieslijst van te meten PFAS.

Ook door het uitkomen van de Hollywood-film Dark Waters is er extra aandacht voor Dordrecht. Onder andere het RIVM wijst er echter op dat er een belangrijk verschil is met de Amerikaanse situatie, waar inwoners aan drinkwater met zeer hoge concentraties PFOA zijn blootgesteld. RIVM constateert dat de PFOA-blootstelling via drinkwater voor de Nederlandse situatie heel laag is.

Na onderzoek hebben onder andere RIVM, NVWA, waterbedrijf Oasen en de Vrije Universiteit vastgesteld dat het drinkwater en landbouwproducten in onze omgeving veilig zijn voor consumptie.

Onderzoek naar GenX op verzoek van European Chemicals Agency (ECHA)

De European Chemicals Agency (ECHA) heeft Chemours de verplichting opgelegd tot onderzoek naar (1) mogelijke gezondheidseffecten in muizen en (2) de halfwaardetijd in mensen van FRD (GenX-stoffen).

- (1) Chemours maakt bezwaar tegen het onderzoek op muizen, omdat:
 - Dergelijk onderzoek al eerder is gedaan (met zeer hoge doses);
 - Het mechanisme dat, in combinatie met heel hoge doses FRD, in knaagdieren tot tumoren heeft geleid, niet aanwezig is in mensen;
 - Extra onderzoek onnodig dierenleed veroorzaakt;
 - Studies naar bio-accumulatie van FRD hebben aangetoond dat FRD niet opbouwt in het lichaam (in tegenstelling tot PFOA), waardoor het dus zeer onwaarschijnlijk is dat de in het eerdere onderzoek gebruikte hoeveelheden in de werkelijkheid bereikt worden.

- (2) Chemours heeft in december aan ECHA een onderzoeksopzet voorgesteld voor het afleiden van de halfwaardetijd van GenX-stoffen bij mensen ('hoe snel neemt een hoeveelheid FRD in het menselijk lichaam met de helft af?'). Hiervoor zal aan medewerkers van Chemours in Dordrecht worden verzocht mee te werken, op vrijwillige basis.

Vanwege het vermoeden van een verband tussen PFAS en (bepaalde soorten) kanker, heeft de Dienst Gezondheid en Jeugd verschillende onderzoeken gedaan naar het voorkomen daarvan in de omgeving van de fabriek in Dordrecht. Na uitgebreid onderzoek heeft de Dienst Gezondheid en Jeugd in de postcodegebieden rondom Chemours in de periode van 1989 t/m 2013 géén hogere kankerincidentie vastgesteld dan op basis van landelijke cijfers werd verwacht.

Tot slot

De producten van Chemours zijn essentieel voor toepassing in onder andere medische apparatuur, mobiele telefoons en computers, elektronische dataopslag en -deling, duurzame energie en auto's en vliegtuigen.

Chemours spant zich tot het uiterste in om de impact van zijn productie op omgeving en milieu zo klein mogelijk te houden. Wij investeren € 75 miljoen in maatregelen die de uitstoot van de fabriek in Dordrecht zo dicht mogelijk naar nul brengen. Sinds de aankondiging daarvan in september 2018 is onze uitstoot al met zo'n 96% verminderd en dat wordt nog lager.

Als u naar aanleiding van deze update vragen heeft, dan beantwoorden we die graag.